

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An sit melius, cæteris paribus, confiteri proprio Parocho, quam alicui privilegiato, ut sunt hodie Regulares? Et notatur certum esse, quod quicumque confitetur habenti licentiam à Summo Pontifice ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

juscumque, non obtenta ab ordinario approbatione confessiones secularium excipere, sed etiam id prohibitum esse per Concilium Tridentinum, adeoque satis derogatum prioribus juribus per hoc decretum posterius.

11. In eam sententiam descenderunt plures de variis ordinibus, tam non Mendicantium, quam Mendicantium, & ipsius Societatis Jesu superiores, ut patet ex scripto nominibus, syngraphisque suis consignato, quod Eminentissimo Cardinali Duci de Richelieu tradiderunt die 19. Februarii anno Domini 1633.

12. Cum autem Cellotius *librorum suorum de Hierarchia, & Hierarchis, lib. 5. cap. 24. & 25.* scripisset, non necessarium esse ut Regulares ordinum Mendicantium reipsa obtinerent approbationem ab Episcopis, & ordinariis ad excipiendas secularium confessiones, & sufficere ut semel presentarentur in declaratione circa quasdam propositiones illius sui operis conceptis verbis prolata (cujus autographum auctoris manu subscriptum inter monumenta sacra facultatis Theologie Parisiensis asservatur) visis tum Summi Pontificis Bulla tum etiam praedicto scripto sententiam mutavit, ut patet ex his verbis; non debent, nec possunt Regulares secularium confessiones audire, nisi approbationem ab Episcopo obtinuerint. Aliud quidem dixi, Auctores aliquos secutus, nunc autem volens, ac lubens amplector scriptum illud, quod anno 1633. die 19. Februarii, tum ex ordinibus aliis, tum de Societate nostra superiores aliqui Eminentissimo Cardinali Duci de Richelieu dederunt; nominibus syngraphisque suis consignatum.

* In part. 6. 13. Et haec omnia Isambert, ubi supra, quae quidem nimis grata curiosis fuisse reor, & quidem ego contra Cellotium etiam scripti * in p. 6.

14. Caveant igitur Regulares ab opinione contraria; sin aliter Tragedias in eorum, & Religiosis damnum suscitabunt; Durum est contra stimulum calcitrare. Et sciant, Mercurum in *supplem. 3. p. D. Thom. q. 8. dub. 2. in fine*, contrariam sententiam Navarri, & aliorum improbabilem vocare, quod etiam ex Suarez facit Turrianus, de *pen. q. 8. art. 1. disp. 26. dub. 1.*

Sup. hoc in 15. Quero octavo, an famulis commensales
tom. 7. tr. 1. Regularium possint illos eligere in confessarios, etiam si non fuerint approbati ab ordinario; affirmative alibi respondi, stantibus privilegiis Regularium, sed modo circa illa habeo magnam difficultatem, & anceps remaneo, cum dicta privilegia videantur revocata in constitutione Urb. VIII. quae incipit, *cum accepimus sicut*, & refertur in *Belarm. t. 4. Bulla 92.* Urbano VIII. revocantur omnia privilegia aliis concessa quoad confessiones secularium personarum sine examine, & approbatione ordinarij.

16. Tum quia Concilium Trident. *sess. 23. c. 15. de reform.* ad probationem ordinarij requirit in Regularibus, ad hoc ut secularium confessiones audire possint, cum tamen supradicti famuli sint saeculares, ut patet.

17. Vide Bulembaum in *medulla Theol. mor. l. 6. tr. 4. c. 2. dub. 2. n. 7.* Cardinalem Lugo, de *Secr. Penit. disp. 21. n. 29. & 50.* & alios.

18. Licet aliquis possit cum Peyrino respondere, in constitutione Urbani VIII. derogari solum privilegiis, quae Regularibus concessa sunt quoad audiendas confessiones quorundam secularium, non verò quoad audiendas solum confessiones suorum famulorum, ac aliorum commensalium,

cum Peyrino sentit Barb. *lib. 1. jur. Eccl. univ. c. 43. n. 204.* citans alios pro se, & Cespedes *tr. de exempt. c. 6. d. 125. n. 4. addent, n. 5.* ex Peyrino Religiosos posse absolvere dictos famulos à reservatis Episcopo; cum dici possit decreta pontificia, quae adducuntur in contrarium, loqui respectu aliorum saecularium, non item respectu dictorum; praesertim cum plus sit Regulares sine approbatione ordinarij posse audire eorum confessiones, quod plures iis concedunt, quam posse illos absolvere à reservatis Episcopibus.

19. Unde amicus noster pater Magister Lezana *tom. 2. c. 16. n. 16.* asserit, non carere probabilitate asserere, Regulares approbatos à Praelatis ordinis posse audire confessiones supradictorum famulorum; & tamen scripsit Romae post dictam constitutionem.

20. Verum nimis enim me urget decretum Urbani, quod verò spectat ad alumnos degentes in Regularium Monasterio putat Bordonus *resol. 38. q. 2.* eos posse confiteri Religio non approbato ab Episcopo, & per eum absolvi à reservatis Episcopibus, cum sint regularium commensales, & commensalitas sufficiat juxta dicta ad hunc effectum, cum Bordonus sentit Cespedes *sup. n. 11.* dicens praefatos alumnos frui omnibus privilegiis, quibus fruentur Regularium famuli; idque ob rationem modo illatam.

21. Sed si volumus loqui consequenter, stante adducta Constitutione Urbani, idem dicendum videtur de alumnis, ac de famulis commensalibus. Ideo tu cogita, & potius negativa sententiae adhaere.

RESOL. XXV.

An sit melius, ceteris paribus, confiteri proprio Parocho, quam alicui privilegiato, ut sunt hodie Regulares?

Et notatur certum esse, quod quicumque confiteretur habenti licentiam à Summo Pontifice audiendi confessiones faciendas ex precepto Concilij Tridentini non teneretur etiam semel in anno confiteri Parocho, aut alio ulli de ejus licentia. Ex part. 1. tr. 6. & Misc. 6. Ref. 3.

§. 2. **A**D hoc dubium sic respondet Nicolaus Ysambert Professor Regius Sorbonae, in *rev. part. D. Thomae, tom. 3. disputat. 20. artic. 6. num. 7.* licet ceteris paribus sit consultus confiteri proprio Parocho, quam Privilegiatis; qui tamen in tali casu elegit confiteri Privilegiato, etique de facto confiteretur, nullum admittit peccatum etiam veniale, praesertim ex eo ipso, quod in tali casu anteponebat Privilegiatum proprio Curato in ratione Confessarij. Prior pars propositionis probatur ex eo, quod Concil. Trident. *sess. 22. in decreto de observandis in celebratione Missae.* Item *sess. 24. cap. 4.* dicat, monendum esse populum, ut frequenter ad suas Parochias accedat. Item ex eo, quod ordo Hierarchicus videatur sic melius conservari; item quod hoc cedat aliis in exemplum, & excitet maximè affectum proprij Pastoris in suam ovem, ut tempore morbi eam visitet, & Sacramenta Penitentiae, Eucharistiae, & Extremae Unctionis administret illi. Posterior item pars probatur. Quilibet potest, etiam absque peccato veniali ex duobus bonis inaequalibus, amplecti minus, relicto meliori, sed confiteri proprio Parocho, & mendicanti privilegiato, per Episcopum appro

Sup. his in Ref. 1. an. not. praeterea §. Noa etiam.

Sup. hoc in seqq. infra in tr. 5. leg. doctrinam Refol. 51. & Continuum. Cur supra dicta. pernoctum, signat. ter pro cō. bus Episcopibus. servans per medium. vest. & p. stea.

Sup. hoc in ge. lici de doctrinam Ref. Col. not. seq.

approbato, sunt duo bona, quia licet unicuique illorum confiteri, ut docuimus, & ex suppositione præcedentis partis sunt inæqualia, est enim minus bonum confiteri privilegiato approbato: igitur relicto illo, si licet confiteri proprio Parocho, potest quilibet sine veniali peccato velle, & de facto confiteri mendicanti privilegiato per Episcopum approbato. Major patet, quia licet Concilium sit de meliori, attamen præceptum est simpliciter & absolute, tantum de bono, & qui contrahit legitimum matrimonium, illudque debito modo consummat, licet possit servare castitatem, non peccat juxta Apostolum in Epist. ad Corinth. quamvis castitas præcellat matrimonio. Ita Ysambert.

2. Sed ego secundam partem suæ conclusionis amplector; sed non deberet vir doctissimus primam partem tenere, ut optime observat Joannes Pontius in *Cursu Theol. disp. 46. q. 9. concl. 4. n. 123.* & adducere pro sua sententia Concilium Trident. ubi nec verbum ea de re habetur. Itaque ex natura rei, seclusis circumstantiis Parochi, & Religiosi, quoad alias qualitates, nulla est differentia ob quam unum esset melius, quam alterum: ob circumstantias autem aliquas, aliquando potest melius esse confiteri Parocho, aliquando Religioso. Communiter videtur præferendus Religiosus, quia habent privilegia absolventi ab aliquibus casibus, à quibus non habet Parochus, & quia (pace Parochorum) communiter sunt doctiores, & magis præsumi deberet quod essent magis versati in rebus spiritualibus.

3. Sed quicquid in Gallia nostris temporibus aliqui ausi sunt docere, & etiam publice, certum est inter Doctores, quod quicumque confitetur habenti licentiam à Summo Pontifice audiendi Confessiones faciendas ex præcepto Concilij, non tenetur etiam semel in anno confiteri Parocho, aut alij ulli de ipsius licentia. Unde non deseram hic per extensum apponere Bullam Sanctissimi D. N. nunc feliciter regnantis, tenoris sequentis. Innocentius Papa X. Ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filij Regulares Civitatis Burdigal, quod alias à venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinal. Concil. Trident. Interpret. emanavit decretum tenoris subsequens: Die 9. Julij anno 1644. Sacra Congregatio Eminentissimorum Cardinalium Concilij Trident. Interpretum, post naturam discussionem censuit, Archiepiscopum Burdigalensem non posse prohibere Regularibus, habentibus privilegia Apostolica, ut à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè administrare non valeant Sacramentum confessionis, posse tamen eisdem prohibere, ut personis secularibus in die Paschæ non administrarent sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, etiam si dictæ personæ seculares in alia die satisfecerint præcepto Ecclesiæ, hæc de re edito. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iidem exponentes præmissa, quo firmius subsistant Apostol. nostræ confirmationis patrocinio communi summo opere desiderantes, idcirco nos, eosdem Regulares specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & eorum singulas personas à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure vel ab homine, quomodolibet innodate existunt, ad effectum præsentium consequendum, harum serie absolventes, & absolutos esse censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, decretum præinsertum Apo-

stolica autoritate tenore præsentium confirmamus, & approbamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salva tamen semper autoritate eorumdem Cardinalium, decernentes præsentibus litteras validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suorumque plenariorum & integrorum effectus sortiri & obtinere, dictis Regularibus in omnibus, & per omnia suffragari, & ab omnibus ac singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectavit in futurum inviolabiliter observari: sicque per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, & causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & diffiniri debere; irritumque & inane si quid secus super his à quodam quavis autoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque & indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenore præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permanentibus, ad effectum præmissorum specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ ad S. Petrum sub annulo Piscatoris die 7. Februarij anno 1645. Pontificatus nostri anno 1. & hanc Bullam fuisse in Gallia exequutoriariam, & receptam patet per decretum Regium, datum Parisiis, 11. Martij 1645. & circa vanam prætensionem supradictorum Gallorum, latè postea scripsit Pontius, & Ysambert *ubi supra*; quibus adde Martinon. de Sacramento Pœnitentiæ, qui supradictam Bullam Innocentij X. & Decretum Ludovici Regis adducunt, & materiam latè tractant, & ad omnia argumenta Adversariorum respondent.

RESOL. XXVI.

An si aliquis secularis confiteatur bona fide cum Confessario ab Episcopo non approbato, Confessio illa valida sit?

Et an in tali casu pœnitens cum primum id novit, teneatur iterum peccata confiteri cum approbato?

Et an Confessarius, v. g. approbatus Romæ, si mutet domicilium, & proficiatur Mediolani, possit ibi audire Romanos, etiam si ibi non fuerit approbatus ab Episcopo Mediolanensi?

Et an secularis mox ingressurus Religionem possit absolvi à Regulari non approbato ab Episcopo, sed à Prelato Regulari tantum?

Et an Episcopus possit dare subdito potestatem eligendi Confessarium per eandem potestatem approbando talem, etiam si approbatus antea non sit?

Ex part. 11. tract. 4. & Misc. 4. Ref. 16.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam, licet cum aliqua formidine videtur tanquam probabilem Lessius admittere; sic enim asserit in 3. part. D. Thome qu. 8. de ministro confessionis art. 1. dub. 5. num. 16. Notandum primò, hanc approbationem non complere quidem ipsius jurisdictionem, itaut sine alia concessione posset absolvere, sed requiri solum tanquam conditionem, ut possit ei plena jurisdictio dari, quæ conditio videtur ita esse necessaria, ut sine ea irrita sit absolutio, ut insinuat illud verbum *Non posse*, quod plus vide-

Sup. hoc in Ref. seq. & signanter in §. Probatur secundo, prope finem, vers. Vnde, & seq. & infra in ex 4. ex Ref. §. 1. & signat. ter §. 2. & vlt. de etiam §. ult. & alias Ref. ejus ultimæ annot.